

Ch-47M2 Kindżał

Ch-47M2 Kindżał (ros. X-47M2 Кинжал) – hiperdźwiękowy, raketowy kompleks lotniczy (Wysokotocznyj Gipierzwukowyj Awiacjonna-Rakietnyj Kompleks Kindżał) składający się z rakiety Ch-47M2 oraz przenoszącego ją samolotu MiG-31K izdielije 06.

Geneza

Rosja czerpie z bogatych tradycji prac, zapoczątkowanych jeszcze w czasach Związku Radzieckiego nad przystosowaniem samolotów myśliwskich do przenoszenia ciężkich pocisków raketowych. Już w latach 60. ubiegłego wieku, rozpoczęto prace nad przystosowaniem do realizacji tego typu zadań samolotu MiG-25. Jednak dopiero w latach 80., wraz z rozpoczęciem prac nad maszyną zdolną do zwalczania celów znajdujących się na orbicie okołoziemskiej, zaowocowało powstaniem efektywnego systemu. Składał się on z samolotu MiG-31D izdielije 07 i przenoszonego przez myśliwiec, odpowiednio zmodyfikowanego pocisku 9K79 Toczka. Całość otrzymała oznaczenie kompleksu lotniczego PK0 30P6 Kontakt. Upadek Związku Radzieckiego i okres zapaści gospodarczej jaki po nim nastąpił, wstrzymał finansowanie projektu. Próby zainteresowania programem potencjalnych użytkowników komercyjnych nie przyniosły rezultatu i cały projekt zakończył się na wybudowaniu jedynie dwóch maszyn kompleksu Kontakt. Od połowy obecnej dekady, MiG prowadzi prace badawcze nad dwiema

nowymi wersjami samolotów MiG-31. Na pierwszym z nich, oznaczonym jako izdelije 08, według niepotwierdzonych informacji prowadzone są próby nowego systemu przeciwsatelitarnego. Druga z maszyn, MiG-31K izdelije 06, dedykowana jest kompleksowi Kindżał.

Pierwsze zdjęcia nowego prototypowego samolotu opublikowano w 2016 roku. Samolot przechodził próby w locie oraz w trakcie kołowania w Lotniczym Instytucie Doświadczalnym im. M.M. Gromowa w Żukowskim. Samolot odróżniał od znanych wcześniej wersji MiG-31 brak podskrzydłowych węzłów uzbrojenia APU-84-46D dla rakiet R-40TD1. Niewielka owiewka na dziobie maszyny, tuż przed przednim wiatrochronem kabiny pilota, będąca prawdopodobnie osłoną anteny wymiany danych telemetrycznych. Nowe anteny pojawiły się w obrębie całego kadłuba. Pod dziobem zainstalowano dodatkowy odbiornik ciśnienia powietrza. Samolot wyposażono również w system nawigacji kosmicznej wraz z anteną AS-77 oraz system dalekiej nawigacji PPA-S/W-04, antenę odbiornika nawigacji satelitarnej A-737 GLONASS. Według niepotwierdzonych źródeł, samolot pozbawiono radaru RP-31A. Tym samym, dane dotyczące celu dostarczane są z zewnętrznych źródeł. Zmiany objęły również jednostki napędowe samolotu. Zwiększeniu uległ zapas paliwa i ciąg silników D-30F-6. Podobne zmiany zaobserwowano na egzemplarzu MiG-31K izdelije 01. Obok usunięcia podskrzydłowych pylonów do podwieszania uzbrojenia, usunięto również zagłębienia w dolnej części kadłuba, ułatwiające podwieszanie pocisków R-33. Maszynę seryjną zaobserwowano po raz pierwszy w połowie 2017 roku.

Infografika (źródło

Obok MiG-31, do współpracy z systemem Kindżał przystosowywany jest bombowiec Tu-22M3. W połączeniu z zasięgiem bombowca, zasięg całego kompleksu wyniesie około 3000 km. Bombowiec będzie zdolny do przenoszenia na swoim pokładzie co najmniej trzech rakiet Ch-47M2. 19 lipca 2018 roku podano informacje o prowadzonych wspólnych ćwiczeniach maszyn MiG-31K i Tu-22M3 w celu opracowania nowej taktyki użycia obydwu samolotów.

Pocisk raketowy

Nie jest jasne czy pocisk Ch-47M2 jest całkowicie nową konstrukcją czy jest zmodyfikowaną wersją istniejącej już rakiety. Rozmiary i wygląd sugerują, iż może być to odmiana rakiety 9M723 systemu Iskander. Parametry rakiety i jej charakterystyki pozostają nadal w sferze domysłów. Producent podaje, iż pocisk jest zdolny do wykonywania manewrów w trakcie dolotu do celu. Według oficjalnych informacji zasięg rażenia wynosi ponad 2000 km. Z dużym prawdopodobieństwem jest to zasięg całego kompleksu, wliczając w to promień bojowy samolotu – nosiciela rakiety plus jej zasięg. Odpalenie pocisku z dużej wysokości znacząco zwiększa zasięg rażenia. Rakietę poruszając się w atmosferze o małej gęstości zużywa znacznie mniej paliwa niż podczas startu z powierzchni lub niskiego pułapu. Również według producenta, pocisk ma się poruszać z prędkością rzędu Ma 8 – 10 (około 3400 m/s). Według rosyjskiego Ministerstwa Obrony, rakietę ma być przeznaczona między innymi do zwalczania grup lotniskowców. Celów o znanym wcześniej położeniu, takich jak bazy wojskowe, obiekty przemysłowe, centra komunikacyjne, ośrodki dowodzenia. Pocisk ma być naprowadzany z wykorzystaniem mieszanego układu, składającego się z platformy nawigacji bezwładnościowej korygowanej danymi odbieranymi z systemu GLONASS, inercyjnym autopilocie, systemie automatycznego sterowania i systemowi wykorzystywanemu w końcowej fazie ataku, którym mogłaby być głowica optoelektroniczna lub radarowa.

Służba

1 marca 2018 roku, prezydent Federacji Rosyjskiej Władimir Putin, podczas wystąpienia przed Zgromadzeniem Federalnym, poinformował o prowadzonych w Rosji pracach nad sześcioma nowymi, awangardowymi systemami uzbrojenia. Wśród nich wymienił Wysokotocznyj Gipierzwukowyj Awiacjonna-Rakietnyj Kompleks Kindżał. Wystąpienie prezydenta zostało wzbogacone o multimedialną prezentację prowadzoną przez głównodowodzącego Sił Powietrzno-Kosmicznych Federacji Rosyjskiej generała pułkownika Siergieja Surowkina. Zaprezentowano na niej między innymi start MiG-31K oraz zakończone sukcesem oddzielenie się pocisku od nosiciela. Według dalszych upublicznionych informacji, partia samolotów MiG-31K, od 1 grudnia 2017 roku przechodzi próby w jednej z jednostek Południowego Rejonu Wojskowego (POW). Jako, że POW w swoim składzie nie posiada jednostek liniowych wykorzystujących myśliwce MiG-31, prawdopodobnym miejscem działania samolotów jest Achhtubinsk i zlokalizowana tam jednostka doświadczalna. 10 marca 2018 roku, do publicznej wiadomości podano, iż 10 samolotów MiG-31K uzbrojonych w rakiety kompleksu Kindżał, pełni próbną służbę bojową. Potwierdzono również nowe oznaczenie tej wersji myśliwca – MiG-31K oraz fakt, iż od początku 2018 roku do marca tego samego roku, w ramach prób wykonano 250 lotów. Publicznie MiG-31K wraz z rakieta została po raz pierwszy zaprezentowana 9 maja 2018 roku podczas odbywającej się w Moskwie defilady wojskowej z okazji Dnia Zwycięstwa.

Państwo	Rosja
Rodzaj	kierowany
Długość	7,11 m
Średnica	0,86 m
Masa	4000 – 4500 kg
Zasięg	2000 km

Bibliografia

- Marek Furtak, *MiG-31 z hiperdźwiękowym pociskiem Kindżał*, „Nowa Technika Wojskowa”, nr 2 (2019), s. 56-61, ISSN 1230-1655.